Republika e Kosovës
Republika Kosova
Republic of Kosovo

Zyra Kombëtare e Auditimit
Nacionalna Kancelarija Revizije
National Audit Office

RAPORTI I AUDITIMIT PËR PASQYRAT FINANCIARE VJETORE TË FONDIT PËR SIGURIME SHËNDETËSORE PËR VITIN 2021

Prishtinë, qershor 2022

PËRMBAJTJA E RAPORTIT

1 Opinioni i Auditimit

2 Gjetjet dhe rekomandimet

3 Informacion i përmbledhur për planifikimin dhe realizimin e buxhetit

4 Progresi në zbatimin e rekomandimeve

Shtojca I: Letër konfirmimi

Shtojca II: Shpjegim lidhur me llojet e të ndryshme të opinioneve të aplikuara nga ZKA dhe pjesëve të tjera të Raportit të Auditimit

1 Opinioni i Auditimit

Ne kemi përfunduar auditimin e pasqyrave financiare të Fondit për Sigurime Shëndetësore për vitin e përfunduar më 31 Dhjetor 2021, në përputhje me Ligjin për Zyrën Kombëtare të Auditimit të Republikës së Kosovës dhe Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit (SNISA). Auditimi është kryer për të na mundësuar të shprehim opinionin për pasqyrat financiare dhe konkluzionin për pajtueshmërinë me autoritetet.[1]

Opinion i pamodifikuar për pasqyrat financiare vjetore

Ne i kemi audituar pasqyrat financiare vjetore të Fondit për Sigurime Shëndetësore (FSSH), të cilat përmbajnë pasqyrën e pranimeve dhe pagesave në para të gatshme, raportin e ekzekutimit të buxhetit si dhe shënimet shpjeguese për pasqyrat financiare, përfshirë përmbledhjen e politikave të rëndësishme të kontabilitetit dhe raportet tjera[2], për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2021.

Sipas opinionit tonë, Pasqyrat Financiare Vjetore të Fondit për Sigurime Shëndetësore, prezantojnë një pamje të drejtë dhe të vërtetë në të gjitha aspektet materiale, në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Kontabilitetit për Sektorin Publik, sipas kontabilitetit të bazuar në para të gatshme.

Baza për opinion

Auditimi është kryer në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit (SNISA). Sipas këtyre standardeve, përgjegjësitë tona janë përshkruar më poshtë tek pjesa e raportit 'Përgjegjësitë e Auditorit për Auditimin e Pasqyrave Financiare'. Në përputhje me ONISA-P-10, SNISA 130, Kodin e Etikës së ZKA-së, si dhe kërkesat tjera relevante për auditimin e PFV-ve të organizatave buxhetore, ZKA është e pavarur nga subjekti i auditimit. Besojmë se dëshmitë e auditimit që kemi marrë janë të mjaftueshme dhe të duhura për sigurimin e bazës për opinion.

Konkluzion për pajtueshmërinë

Ne kemi audituar nëse proceset dhe transaksionet përcjellëse janë në pajtueshmëri me kriteret e përcaktuara të auditimit që burojnë nga legjislacioni i zbatueshëm për subjektin e audituar në kontekstin e përdorimit të burimeve financiare.

Sipas mendimit tonë, përveç ndikimeve të çështjeve të përshkruara në seksionin Baza për Konkluzion të pajtueshmërisë, transaksionet e kryera në procesin e ekzekutimit të buxhetit Fondit për Sigurime Shëndetësore kanë qenë, në të gjitha aspektet materiale, në përputhje me kriteret e përcaktuara te auditimit që burojnë nga legjislacioni i zbatueshëm për subjektin e audituar në kontekstin e përdorimit të burimeve financiare.

Baza për konkluzion

B1 FSSH nuk ka arsyetuar mjetet për trajtimet mjekësore të subvencionuar në vlerë 446,429€ në pajtim me udhëzimin administrativ 03/2017 për trajtim mjekësor jashtë institucioneve shëndetësore publike.

Më gjerësisht shih nënkapitullin 2.1 Çështjet që ndikojnë në konkluzionin e pajtueshmërisë

Auditimi është kryer në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit (SNISA). Sipas këtyre standardeve, përgjegjësitë tona janë përshkruar më poshtë tek pjesa 'Përgjegjësitë e Auditorit për Auditimin e Pasqyrave Financiare'. Në përputhje me ONISA-P-10, SNISA 130, Kodin e Etikës së ZKA-së, si dhe kërkesat e tjera relevante për auditimin e PFV-ve të organizatave buxhetore, ZKA-ja është e pavarur nga subjekti i auditimit. Besojmë se dëshmitë e auditimit që kemi marrë janë të mjaftueshme dhe të duhura për sigurimin e bazës për konkluzion.

Theksimi i Çështjes

1 Ne dëshirojmë të tërheqim vëmendjen tuaj për faktin se FSSH as gjatë vitit 2021 nuk e kishte vënë në funksion softuerin e E-pasurisë. Në mungesë të këtij softueri, FSSH kishte evidentuar dhe mirëmbajtur pasuritë jo kapitale nën 1,000€ në regjistrat e brendshëm dhe të njëjtat i kishte shpalosur në PFV. Duke qenë se çështja në fjalë është e përhapur në shumë organizata buxhetore, kjo do të trajtohet më hollësisht në Raportin e auditimit të Pasqyrave Financiare të Qeverisë, ku edhe do të jepet rekomandimi përkatës për zgjidhje afatgjatë.

Opinioni i auditimit nuk është modifikuar për shkak të kësaj çështje

Çështje tjera

1 Gjatë vitit 2021, Bordi Drejtues i FSSH nuk kishte funksionuar në mungesë të anëtarëve të plotë. Me vendimin e qeverisë së kaluar të datës 21.08.2020 ishin përcaktuar shtatë anëtarët e Bordit drejtues të FSSH, tre nga të cilët ministra - si përfaqësues të ministrive përkatëse. Nga muaji Prill 2021, tre anëtarët që ishin ministra nuk kishin të drejtën e përfaqësimit të mëtutjeshëm në këtë bord dhe si rezultat i kësaj nuk kishte kuorum për mbajtjen e takimeve nga pjesa tjetër e bordit. Qeveria e Kosovës është e thirrur që të emërojë anëtarët e ri të Bordit Drejtues për të siguruar funksionalizimin e punës së tij në pajtueshmëri me kërkesat që dalin nga Ligji Nr 04-249 për Sigurimin Shëndetësor. Deri në Maj të vitit 2022, Bordi i ri ende nuk është emëruar. Kjo çështje nuk është në kompetencat e FSSH por të Qeverisë dhe si rezultat i kësaj ne nuk kemi rekomandim për këtë çështje.

2 Vlera e obligimeve të papaguara për trajtime mjekësore jashtë institucioneve shëndetësore publike (TMJISHP), e raportuar në fund të vitit 2021 ishte 1,631,795€. Krahasuar me vitin e kaluar, kishte një rënie prej 4,458,910€ (Obligimet në fund të vitit 2020 ishin 6,090,705€). Rënia ishte ndikuar nga buxheti shtesë i ndarë nga Qeveria prej 3,000,000€ për mbulimin e një pjese të obligimeve. Po ashtu, ndikim në rënie kishte edhe aplikimi i procesit të barazimeve me Institucionet shëndetësore nga ana e komisionit të barazimeve i themeluar në vitin 2019 nga FSSH me qëllim të kthimit të mjeteve të pa shfrytëzuara që kanë mbetur në spitalet private, apo shfrytëzimit të tyre për rastet e reja potenciale.
Ndërkaq, vlera e parallogaritur e lëndëve që presin për aprovim nga Bordi Drejtues sipas gjendjes me datën 31.12.2021 është 7,790,705€ (Sipas shënimeve të ofruara nga Bordi për TMJISHP, vlera e lëndëve që presin për aprovim deri në muajin prill 2022 ishte 11,278,139€. Mirëpo, në këtë shumë ishin përfshirë edhe vlera 1,205,639€ e lëndëve që i takojnë vitit 2022, vlera 650,000€ që sipas FSSH nuk i plotëson kriteret për subvencionim bazuar në UA 03/2017, si dhe vlera 1,631,795€ e obligimeve financiare të cilat ishin raportuar në PFV).

Përgjegjësitë e Menaxhmentit dhe të organeve drejtuese/qeverisëse për pasqyrat financiare vjetore

Drejtori i Fondit është përgjegjës për përgatitjen dhe prezantimin e drejtë të Pasqyrave Financiare sipas Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit në Sektorin Publik - Raportimi Financiar bazuar në Kontabilitetin e Parasë së Gatshme. Po ashtu, Drejtori i Fondit është përgjegjës edhe për vendosjen e kontrolleve të brendshme, të cilat i përcakton si të nevojshme për të mundësuar përgatitjen e Pasqyrave Financiare, pa keq deklarime materiale të shkaktuara, qoftë nga mashtrimi apo gabimi. Kjo përfshinë përmbushjen e kërkesave që burojnë nga Ligji nr. 03/L-048 për Menaxhimin e Financave Publike dhe Përgjegjësitë dhe Rregullorja nr. 01/2017 për Raportim Vjetor Financiar nga Organizata Buxhetore.

Drejtori i Fondit është përgjegjës për të siguruar mbikëqyrjen e procesit të raportimit financiar të Fondit për Sigurime Shëndetësore.

Përgjegjësia e Menaxhmentit për Pajtueshmërinë

Menaxhmenti i Fondit për Sigurime Shëndetësore është gjithashtu përgjegjës për përdorimin e burimeve financiare të Fondit për Sigurime Shëndetësore në përputhje me Ligjin për Menaxhimin e Financave Publike dhe Përgjegjësinë dhe të gjitha rregullat dhe rregulloret e tjera të zbatueshme.[3]

Përgjegjësia e Auditorit të Përgjithshëm për auditimin e PFV-ve

Objektivat tona janë të ofrojmë siguri të arsyeshme nëse pasqyrat financiare si tërësi nuk përmbajnë keq-deklarime materiale, qoftë për shkak të mashtrimit ose gabimit dhe të hartojmë një raport të auditimit që përfshin opinionin tonë. Siguria e arsyeshme është siguri e nivelit të lartë, por nuk është një garanci se një auditim i kryer në përputhje me SNISA-t do të zbulojë çdo keq-deklarim material që mund të ekzistojë. Keq-deklarimet mund të vijnë nga mashtrimi ose gabimi dhe konsiderohen materiale nëse, individualisht ose si tërësi, në mënyrë të arsyeshme pritet të ndikojnë në vendimet ekonomike të përdoruesve të marra në bazë të këtyre pasqyrave financiare.

Objektivi ynë është gjithashtu të shprehim një konkluzion të auditimit për pajtueshmërinë e autoriteteve përkatëse të Fondit për Sigurime Shëndetësore me kriteret e përcaktuara te auditimit që burojnë nga legjislacioni i zbatueshëm në kontekstin e përdorimit të burimeve financiare, lidhur me subjektin e audituar.

Si pjesë e auditimit në përputhje me Ligjin për ZKA dhe SNISA-të, ne ushtrojmë gjykim dhe skepticizëm profesional gjatë gjithë auditimit. Ne gjithashtu:

- Identifikojmë dhe vlerësojmë rreziqet e keq-deklarimit material të pasqyrave financiare, qoftë për shkak të mashtrimit ose gabimit, hartojmë dhe kryejmë procedurat e auditimit që i përgjigjen atyre rreziqeve, dhe marrim dëshmi të auditimit që janë të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të siguruar bazën për opinion. Rreziku i mos zbulimit të një keq-deklarimi material që rezulton nga mashtrimi është më i lartë sesa për atë që rezulton nga gabimi, pasi mashtrimi mund të përfshijë manipulim, falsifikim, lëshime të qëllimshme, keq përfaqësime ose anashkalim të kontrolleve të brendshme.

- Identifikojmë dhe vlerësojmë rreziqet e mos-pajtueshmërisë me autoritetet, qoftë për shkak të mashtrimit ose gabimit, hartojmë dhe kryejmë procedurat e auditimit që janë përgjegjëse ndaj atyre rreziqeve, dhe marrim dëshmi të auditimit që janë të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të siguruar bazën për konkluzionin tonë për pajtueshmërinë me autoritetet. Rreziku i mos zbulimit të një rasti të mos pajtueshmërisë me autoritetet që vjen nga mashtrimi është më i lartë sesa për atë që rezulton nga gabimi, pasi mashtrimi mund të përfshijë manipulim, falsifikim, lëshime të qëllimshme, keq përfaqësime ose anashkalim të kontrollit të brendshëm.

- Sigurohemi ta kuptojmë kontrollin e brendshëm relevant për auditimin, për t'i hartuar procedurat e auditimit që janë të përshtatshme, por jo me qëllim të shprehjes së një opinioni mbi efektivitetin e kontrollit të brendshëm të Fondit për Sigurime Shëndetësore.

- Vlerësojmë përshtatshmërinë e politikave të kontabilitetit të përdorura dhe arsyeshmërinë e vlerësimeve të kontabilitetit dhe shpalosjet e ndërlidhura të bëra nga menaxhmenti.

- Vlerësojmë prezantimin e përgjithshëm, strukturën dhe përmbajtjen e pasqyrave financiare, përfshirë shpalosjet, për t'u siguruar se pasqyrat financiare paraqesin transaksionet dhe ngjarjet themelore në mënyrë të drejtë dhe të saktë.

Ndër të tjera, ne komunikojmë me menaxhmentin dhe ata që janë përgjegjës për qeverisjen edhe në lidhje me fushëveprimin dhe kohën e planifikuar të auditimit dhe gjetjet e rëndësishme të auditimit, përfshirë ndonjë mangësi domethënëse në kontrollin e brendshëm që ne e identifikojmë gjatë auditimit.

Nga çështjet e komunikuara me menaxhmentin, ne përcaktojmë ato çështje që ishin më të rëndësishme në auditimin e Pasqyrave Financiare të periudhës aktuale dhe që cilësohen si çështje kyçe të auditimit. Raporti i auditimit publikohet në ueb faqen e ZKA-së, me përjashtim të informacioneve që klasifikohen si senzitive apo për shkak të ndalesave të tjera ligjore e administrative, në pajtim me legjislacionin në fuqi.

2 Gjetjet dhe rekomandimet

Gjatë auditimit, kemi vërejtur fusha për përmirësim të mundshëm, përfshirë kontrollin e brendshëm, të cilat janë paraqitur më poshtë për shqyrtimin tuaj në formë të gjetjeve dhe rekomandimeve. Këto gjetje dhe rekomandime kanë për qëllim të bëjnë korrigjimin e nevojshëm të informacionit financiar të paraqitur në pasqyrat financiare, duke përfshirë shpalosjet në formë të shënimeve shpjeguese dhe të përmirësojnë kontrollet e brendshme lidhur me raportimin financiar dhe pajtueshmërinë me autoritetet në lidhje me menaxhimin e fondeve të sektorit publik. Ne do t'i përcjellim (shqyrtojmë) këto rekomandime gjatë auditimit të vitit të ardhshëm.

Ky raport ka rezultuar me tre rekomandime, prej tyre dy janë rekomandime të reja dhe një rekomandim i përsëritur.

Derisa për statusin e rekomandimeve të vitit paraprak dhe nivelin e zbatimit të tyre, shih kapitullin 4.

2.1 Çështjet që ndikojnë në konkluzionin e pajtueshmërisë

Çështja B1 - Mos arsyetim i mjeteve për trajtimet mjekësore të subvencionuara

Gjetja	Sipas Udhëzimit Administrativ (UA) 03/2017 për Trajtim Mjekësor Jashtë Institucioneve Shëndetësore Publike (TMJISHP) neni 5.5 “Drejtori i Fondit lëshon fletë zotimin për mbulim të shpenzimeve për trajtimin mjekësor sipas kritereve të përcaktuara me këtë UA”. Sipas fletë zotimit FSSH zotohet për përmbushje të obligimit financiar ndaj institucionit në momentin e përfundimit të procedurave administrative në bazë të fletë lëshimit dhe të faturës së shpenzimeve nga institucioni. Gjithashtu sipas të njëjtit UA neni 6.1.5 “Brenda tre ditësh pas ekzekutimit të pagesës, divizioni për TMJISHP njofton palën për tërheqjen e vendimit ndërsa sipas nenit 6.1.7 “Procedura administrative përfundon me certifikim të pagesës dhe dorëzimin e vendimit për palën. Sipas vendimit pacientët përfitues të programit për TMJISHP, obligohen që pas trajtimit, të sjellin faturat e shpenzimeve të mjekimit nga institucioni gjegjes. Nga 88 mostrat e testuara në vlerë prej 4,827,966€ tek rastet e rregullta ose jo urgjente, vetëm 55 pacientë i kishin dorëzuar faturat e trajtimeve, përderisa pjesa tjetër e pacientëve nuk i kishin dorëzuar dëshmitë e trajtimit të subvencionuar nga FSSH. Vlera financiare për rastet të cilat nuk i kishin dorëzuar dëshmitë e trajtimit është 446,429€. Kjo kishte ndodhur për shkak të neglizhencës nga palët përfituese për t’i ofruar dëshmitë pas trajtimeve të kryera në lidhje me shpenzimet e ndodhura, si dhe mungesës së një mekanizmi detyrues i cili i obligon palët të sjellin faturat për shërbimet shëndetësore të subvencionuara kjo pasi që UA nuk specifikon në mënyrë decidive një detyrim të tillë. FSSH në vazhdimësi kishte ndërrmarrë veprime për inicimin e ndryshimit të këtij udhëzimi, por deri më tani kjo nuk ishte konkretizuar.
Ndikimi	Mungesa e një strategjie të qëndrueshme dhe të qartë për arsyetimin e plotë të shpenzimeve për TMJIPSH shkakton vështirësi në menaxhimin e shpenzimeve dhe mund të krijoj mundësinë që të ndodhin pagesa të parregullta apo pagesa për shërbimet që nuk janë pranuar.
Rekomandimi B1	Bordi Drejtues dhe Drejtori i Fondit, duhet të krijojnë mekanizma efektiv për të siguruar se palët përfituese janë duke i respektuar obligimet për arsyeshmërinë e plotë të shpenzimeve të subvencionuara. Më tutje, kjo çështje të adresohet përmes ndryshimit të udhëzimit administrativ.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

2.2 Çështjet tjera të menaxhimit financiar dhe të pajtueshmërisë

2.2.1 Kontrollet e brendshme në raportimin financiar

Në vijim janë çështjet që kanë të bëjnë me prezantimin e të dhënave dhe përgatitjen në Pasqyra Financiare.

Çështja A1 - Nën vlerësim i detyrimeve kontingjente në PFV

Gjetja	Sipas nenit 18 të Rregullores MF Nr. 01/2017 për Raportim Vjetor Financiar nga Organizatat Buxhetore "Organizatat buxhetore në harmoni LMFPP raportojnë të gjitha detyrimet kontigjente".
	FSSH kishte shpalosur në PFV detyrimet kontingjente për vitin 2021 në vlerë prej 92,139€. Në këtë shumë ishin përfshirë vetëm detyrimet që kanë rezultuar në vitin 2021, ndërsa nuk ishin marrë parasysh detyrimet ekzistuese nga vitet paraprake në vlerë 117,326€. Si rezultat i kësaj, ky zë ishte nënvlerësuar në PFV për këtë vlerë.
	Kjo kishte ndodhur për shkak se zyrtari ligjor kishte marrë parasysh vetëm informatat e vitit aktual të marra nga avokatura shtetërore pa bërë një analize të gjendjes së detyrimeve ekzistuese nga vitet e kaluara.
Ndikimi	Mos prezantimi i detyrimeve kontingjente në pajtim me kërkesat e Rregullores për Raportim Financiar ndikon në mosprezantimin e saktë të ngjarjeve ekonomike të ndodhura gjatë vitit.
Rekomandimi A1	Bordi Drejtues dhe Drejtori i Përgjithshëm duhet të sigurojnë kontrolle më të forta në përgatitjen dhe prezantimin e informatave në PFV, në mënyrë që ato të prezantojnë gjendjen e plotë dhe të saktë të të gjitha zërave.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

2.2.2 Mallrat dhe shërbimet dhe komunalitë

Buxheti final për mallra dhe shërbime në vitin 2021 ishte 250,784€, prej tyre ishin shpenzuar 216,242€. Ato kanë të bëjnë kryesisht me pagesa të qirasë për objektin me qira, sigurimin e ndërtesës, mirëmbajtje dhe riparimin e automjeteve si dhe shpenzime të tjera. Kemi kryer pesë mostra për teste substanciale dhe të pajtueshmërisë dhe pesë procedura të prokurimit.

Çështja A2 - Mangësi në procedimin e pagesave

Gjetja	Rregulla Financiare nr. 01/2013/MF për Shpenzimin e Parasë Publike, neni 22, parasheh se fillimisht duhet të procedohet zotimi i mjeteve, lëshohet urdhër blerja, dhe pas pranimit të mallit bëhet raporti i pranimit, si dhe pranohet fatura. Në nëntë raste në vlerë 6,278€, urdhër blerjet ishte proceduar pas pranimit të faturës. Këto raste kishin ndodhur tek pagesat për mallra dhe shërbime, vonesat kishin ndodhur nga pesë ditë deri në 56 ditë. Shkaku i dobësive në procedimin e pagesave ka ndodhur si rezultat i kontrolleve të dobëta në procesin e realizimit të blerjeve.
Ndikimi	Mos aplikimi i procedurave të duhura të kontrollit gjatë procesit të pagesave, mund të ndikojë që FSSH mos t'i kryej obligimet e faturuara me kohë, dhe rrjedhimisht në rritjen e obligimeve të papaguara, të cilat do të jenë barrë për buxhetin e vitit pasues.
Rekomandimi A2	Bordi Drejtues dhe Drejtori i Përgjithshëm duhet të forcoj kontrollet e brendshme, dhe nga zyrtarët përgjegjës të kërkoj zbatimin e procedurave, duke filluar nga inicimi i shpenzimeve deri në kryerjen përfundimtare të pagesave.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

3 Informacion i përmbledhur për planifikimin dhe realizimin e buxhetit

Në këtë kapitull kemi prezantuar një informacion të përmbledhur për burimet e fondeve buxhetore, shpenzimin e fondeve dhe të hyrave të mbledhura, sipas kategorive ekonomike. Kjo është ilustruar përmes tabelave dhe grafikëve të mëposhtëm:

Tabela 1. Shpenzimet sipas burimeve të fondeve buxhetore (në €)

Përshkrimi	Buxheti fillestar	Buxheti final[4]	2021 Shpenzimet	2020 Shpenzimet	2019 Shpenzimet
Burimet e fondeve	**7,901,062**	**10,229,566**	**10,145,805**	**8,792,577**	**9,408,130**
Grante Qeveritare - Buxheti	7,901,062	10,229,566	10,145,805	8,792,577	9,376,125
Te hyrat nga AKP-ja	0	0	0	0	32,004

Buxheti përfundimtar është më i lartë se buxheti fillestar për 2,328,504€. Kjo rritje ishte rezultat i rishikimit të buxhetit dhe vendimeve të qeverisë.

Në vitin 2021 FSSH ka shpenzuar 99% të buxhetit përfundimtar në 2021, me një përmirësim prej 2% në krahasim me vitin 2020. Shpjegimet për pozicionin aktual janë detajuar më poshtë:

Tabela 2. Shpenzimet e fondeve sipas kategorive ekonomike (në €)

Përshkrimi	Buxheti fillestar	Buxheti final	2021 Shpenzimet	2020 Shpenzimet	2019 Shpenzimet
Shpenzimet e fondeve sipas kategorive ekonomike	**7,901,062**	**10,229,566**	**10,145,805**	**8,792,577**	**9,408,130**
Pagat dhe mëditjet	636,078	340,712	340,712	386,617	357,960
Mallrat dhe shërbimet	761,784	250,784	216,242	234,593	266,169
Komunalitë	3,200	29,200	18,989	17,695	22,217
Subvencionet dhe transferet	6,000,000	9,440,000	9,400,993	7,999,984	8,699,979
Investimet Kapitale	500,000	168,870	168,870	153,687	61,804

Shpjegimet për ndryshimet në kategoritë e buxhetit janë dhënë më poshtë:

• Buxheti final për paga dhe mëditje, në raport me buxhetin fillestar ishte zvogëluar për 295,366€, si rezultat i vendimeve të qeverisë në fund të vitit.;

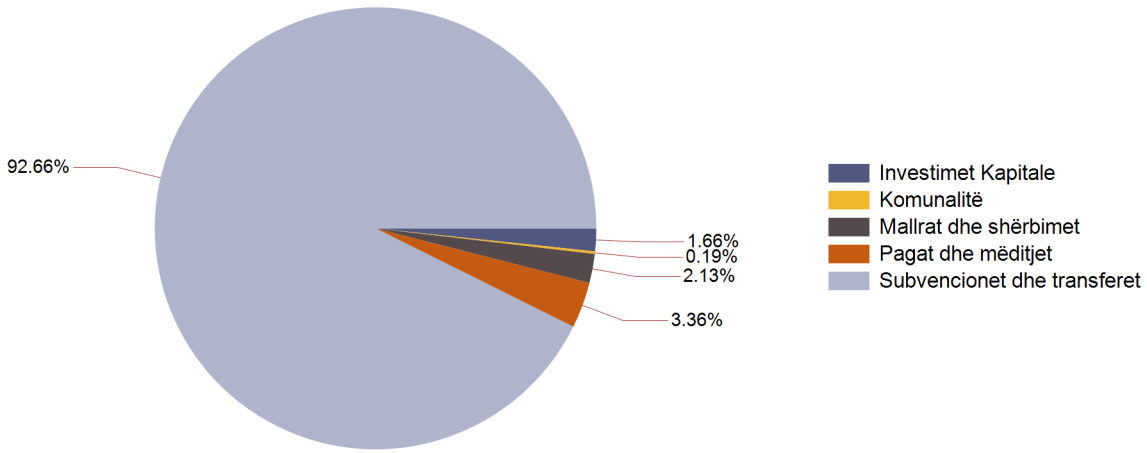
• Buxheti final për mallra dhe shërbime në raport me buxhetin fillestar ishte zvogëluar për 511,000€. Kjo ulje ishte rezultat i rishikimit të buxhetit dhe vendimeve të qeverisë;

• Buxheti final për komunali në raport me buxhetin fillestar ishte rritur për 26,000€ sipas vendimeve të qeverisë;

• Buxheti final për subvencione dhe transfere, në raport me buxhetin fillestar ishte rritur për 3,440,000 €. Kjo rritje ishte rezultat i rishikimit të buxhetit 440,000€ dhe vendimeve të qeverisë në fund të vitit për mbulimin e obligimeve në kategorinë e subvencioneve 3,000,000€;
dhe

• Buxheti final për investime kapitale, në raport me buxhetin fillestar ishte zvogëluar për 331,130€. Fillimisht reduktimi ishte bërë me rishikim të buxhetit e pastaj edhe me vendime të qeverisë në fund të vitit.

Grafiku 1. Shpenzimet sipas kategorive ekonomike për vitin 2021

Pranimet e realizuara në vitin 2021 nga FSSH në vlerë 57,201€ ishin nga mjetet e kthyera në buxhetin e RKS si rezultat i barazimeve të ndodhura me spitalet private për TMJIPSH në lidhje me pagesat paraprake të pa shpenzuara.

Tabela 3. Të hyrat (në €)

Përshkrimi	Buxheti fillestar	Buxheti final	2021 Pranimet	2020 Pranimet	2019 Pranimet
Totali i të hyrave	**13,800**	**18,204**	**57,201**	**50,907**	
Të hyrat tjera	13,800	18,204	57,201	50,907	

4 Progresi në zbatimin e rekomandimeve

Raporti i auditimit për PFV-të të vitit 2020 të FSSH ka rezultuar në tre rekomandime kryesore. FSSH kishte përgatitur një Plan Veprimi ku paraqitet mënyra se si do t'i zbatoj rekomandimet e dhëna. Deri në fund të auditimit tonë për vitin 2021, një rekomandim ishte zbatuar, një nuk ishte i aplikueshëm më dhe një rekomandim nuk ishte zbatuar, siç është paraqitur në Grafikun 2, më poshtë. Për një përshkrim më të plotë të rekomandimeve dhe mënyrën se si janë trajtuar ato, shihni në Tabelën 4 (ose Tabelën e rekomandimeve).

Grafiku 2. Progresi në zbatimin e rekomandimeve të vitit paraprak

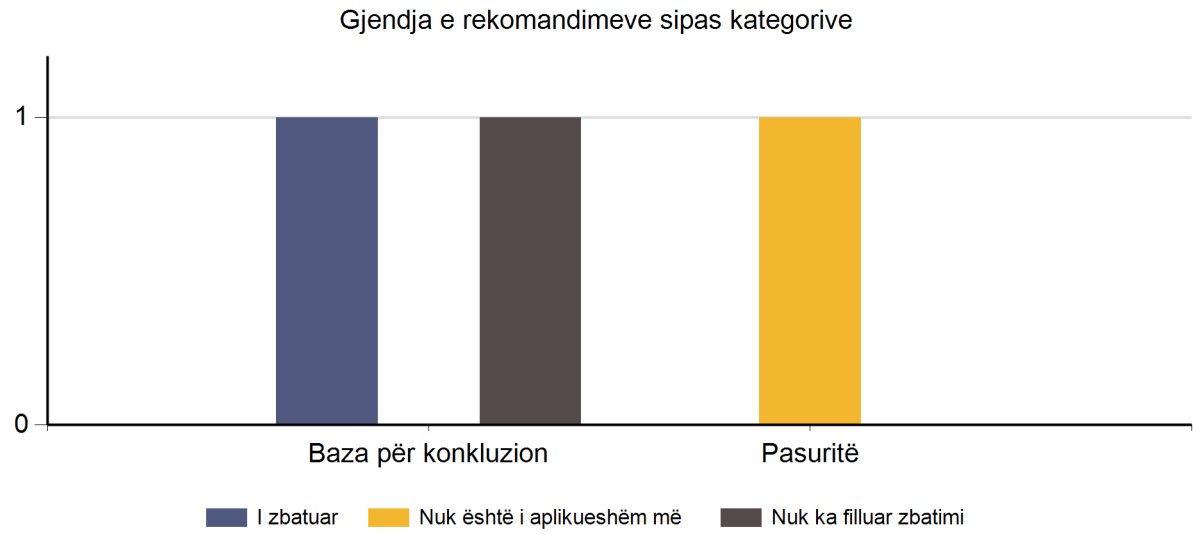

Tabela 4 Përmbledhja e rekomandimeve të vitit paraprak

Nr	Fusha e Auditimit	Rekomandimet e vitit 2020	Veprimet e ndërmarra	Statusi
1.	Baza për konkluzion	Bordi Drejtues dhe Drejtori i Fondit, duhet të krijojnë mekanizma efektiv për të siguruar se palët përfituese për rastet jo urgjente janë duke i respektuar obligimet për arsyeshmërinë e plotë të shpenzimeve të subvencionuara. Nëse kjo është e parealizueshme atëherë të shqyrtohet mundësia e ndryshimit të UA 03/2017.	Edhe në vitin 2021 ka rezultuar çështja e njëjtë.Si rezultat i kësaj, rekomandimi konsiderohet i pa zbatuar.	Nuk ka filluar zbatimi
2.	Baza për konkluzion	Bordi Drejtues dhe Drejtori i Fondit duhet të sigurojnë që faturat e pranuara të paguhen brenda afatit të përcaktuar ligjor.	Në vitin 2021 nuk kemi pasur raste të tilla. Si rezultat i kësaj, rekomandimi konsiderohet i zbatuar.	I zbatuar
3.	Pasuritë	Bordi Drejtues dhe Drejtori i Fondit duhet të sigurojnë se është vënë në funksion sistemi e-pasuria dhe se janë bërë gjitha regjistrimet e nevojshme në sistem.	Ky rekomandim nuk është i zbatueshëm më për shkak të problemeve në funksionimin e softuerit të E-pasurisë në nivel qëndror.	Nuk është i aplikueshëm më

Vlora Spanca, Auditore e Përgjithshme

Naser Arllati, Ndihmës Auditor i Përgjithshëm

Blerina Krasniqi, Drejtore e Auditimit

Neslihane Mati, Udhëheqëse e ekipit

Jehona Krasniqi, Anëtare e ekipit

Mirlinda Beqiri, Anëtare e ekipit

Shtojca I: Letër konfirmimi

REPUBLIKA E KOSOVËS-REPUBLIKA KOSOVA
REPUBLIC OF KOSOVO
FONDI I SIGURIMIT SHËNDETËSOR FOND ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE
HEALTH INSURANCE FUND
Nr. Prot. 1072
Data 09.06.22
PRISHTINË - PRIŠTINA - PRISTINA

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria-Vlada-Government
Fondi i Sigurimit Shëndetësor/Fond za Zdravstveno Osiguranje/Health Insurance Fond

LETËR E KONFIRMIMIT

Për pajtueshmërinë me gjetjet e Auditorit të Përgjithshëm për vitin 2021 dhe për zbatimin e rekomandimeve

Për: Zyrën e Kombëtare të Auditimit

Të nderuar,

Përmes kësaj shkrese, konfirmoj se:

- kam pranuar draft raportin e Zyrës Kombëtare të Auditimit për auditimin e Pasqyrave Financiare të Fondit për Sigurime Shëndetësore për vitin 2021 (në tekstin e mëtejmë "Raporti");
- pajtohem me gjetjet dhe rekomandimet dhe nuk kam ndonjë koment për përmbajtjen e Raportit; si dhe
- brenda 30 ditëve nga pranimi i Raportit final, do t'ju dorëzoj një plan të veprimit për zbatimin e rekomandimeve, i cili do të përfshijë afatet kohore dhe stafin përgjegjës për zbatimin e tyre.

Me respekt,

Fatmir Plakiqi
Drejtor i Fondit të Sigurimeve Shëndetësore

Data: 09.06.2022 Prishtinë

FONDI I SIGURIMEVE SHENDETESORE – Adresa: Lakërishtë, Rruga Tirana, Objekti Beni Dona, Prishtinë 10000, Kosovë
Tel: +381(0) 38 200 80 704
https://fssh.rks-gov.net

Shtojca II: Shpjegim lidhur me llojet e të ndryshme të opinioneve të aplikuara nga ZKA dhe pjesëve të tjera të Raportit të Auditimit

Raporti i auditorit për pasqyrat financiare[5] duhet të përmbajë një opinion për pasqyrat financiare, bazuar në përfundimet e nxjerra nga dëshmitë e marra gjatë auditimit. Kur auditimi kryhet për të vlerësuar gjithashtu përputhjen me legjislacionin dhe rregulloret e tjera, auditorët kanë një përgjegjësi shtesë për të raportuar për pajtueshmërinë me autoritetet[6], duke rezultuar me konkluzion mbi pajtueshmërinë.

Për të arritur në përfundimin se një opinion mbi pasqyrat financiare është i modifikuar ose i pa modifikuar, një auditor duhet të sigurohet që rezultatet e auditimit përfshijnë, apo jo, keq-deklarim (e) material(e) ose të përhapur(a), apo të tillë(a) të mundshëm(me), të supozuar në rast kufizimi të fushëveprimit.

Keq-deklarimi është një ndryshim mes shumës së raportuar, klasifikimit, prezantimit ose zbulimit të një zëri të pasqyrës financiare dhe sasisë, klasifikimit, prezantimit ose zbulimit që kërkohet që zëri të jetë në përputhje me kornizën e raportimit financiar në fuqi. Keq-deklarimet mund të vijnë nga gabimi ose mashtrimi.

(shkëputur nga SNISA 200)
Forma e opinionit

Opinioni i pa-modifikuar

Formulohet kur nuk janë zbuluar keq-deklarime ose mos-pajtueshmëri; kur janë zbuluar keq-deklarime ose mos-pajtueshmëri, qoftë një i vetëm apo një grumbull, por që nuk është i barabartë me ose nuk e tejkalon nivelin e materialitetit për pasqyrat financiare si tërësi; ose kur keq-deklarimi(et) dhe/ose mos-pajtueshmëria e zbuluar brenda një klase të caktuar transaksionesh nuk është e barabartë me ose e tejkalon nivelin e materialitetit më të ulët të vendosur për këtë klasë të transaksioneve. Formulohet gjithashtu nëse nuk ka kufizim të fushëveprimit ose kur kufizimi i fushëveprimit nuk mund të shpie në shmangie të keq-deklarimit(eve) material(e) dhe/ose mos-pajtueshmërisë(ve).

Kufizimi i fushëveprimit ndodh kur një auditor nuk është në gjendje të marrë dëshmi të mjaftueshme auditimi për të arritur në përfundimin se pasqyrat financiare në tërësi nuk përmbajnë keq-deklarime materiale.

Auditori duhet të japë **opinion të pa-modifikuar** nëse arrin në përfundimin se pasqyrat financiare janë përgatitur, në të gjitha aspektet materiale, në pajtim me kornizën e zbatueshme financiare.

Modifikimi i opinionit në raportin e auditorit

Auditori duhet të modifikojë opinionin në raportin e auditorit nëse konstatohet se, bazuar në dëshmitë e marra nga auditimi, pasqyrat financiare në tërësi nuk përmbajnë keq-deklarime materiale dhe/ose mos-pajtueshmëri, ose nuk është në gjendje të sigurojë prova të mjaftueshme të auditimit për të arritur në përfundimin se pasqyrat financiare në tërësi nuk përmbajnë keq-deklarime materiale dhe/ose mos-pajtueshmëri..

Opinioni i modifikuar mund të jetë:

- I kualifikuar,
- I kundërt, ose
- Mohim opinioni

Opinioni i kualifikuar

Formulohet kur janë zbuluar keq-deklarime dhe/ose mos-pajtueshmëri, qoftë një i vetëm apo një grumbull, që janë të barabartë me ose e tejkalojnë nivelin e materialitetit për pasqyrat financiare si tërësi; ose kur keq-deklarimi dhe/ose mos-pajtueshmëria e zbuluar brenda një klase të caktuar transaksionesh është i barabartë me ose tejkalon nivelin e materialitetit më të ulët të vendosur për këtë klasë të transaksioneve. Formulohet gjithashtu nëse ka kufizim të fushëveprimit, i cili mund të mos shpie në shmangie të keq-deklarimit(eve) material(e).

Opinion i kundërt

Formulohet kur janë zbuluar keq-deklarime dhe/ose mos-pajtueshmëri, qoftë një i vetëm apo një grumbull, që tejkalon në mënyrë të përhapur nivelin e materialitetit për pasqyrat financiare si tërësi; ose kur keq-deklarimet dhe/ose mos-pajtueshmëritë e zbuluara brenda një klase të caktuar transaksionesh e tejkalojnë në mënyrë të përhapur nivelin e materialitetit më të ulët të vendosur për këtë klasë të transaksioneve.

“E përhapur” është term që përdoret, në kontekstin e keq-deklarimeve dhe/ose mos-pajtueshmërive, për të përshkruar efektet e keq-deklarimeve dhe/ose mos-pajtueshmërisë në pasqyrat financiare; ose efektet e mundshme në pasqyrat financiare të keq-deklarimeve dhe/ose mos-pajtueshmërisë, nëse ka të tilla, që nuk zbulohen për shkak të pamundësisë për të marrë dëshmi të mjaftueshme e të duhura të auditimit. Efektet e përhapura në pasqyrat financiare janë ato që, sipas gjykimit të auditorit::

a) Nuk kufizohen vetëm në elemente, llogari ose zëra të veçantë të pasqyrave financave;

b) Por nëse kufizohen si të tilla, përfaqësojnë ose mund të përfaqësojnë një pjesë të konsiderueshme të pasqyrave financiare; ose

c) Për sa i përket shpalosjeve, janë thelbësore që përdoruesit të kuptojnë pasqyrat financiare.

Mohim i opinionit

Formulohet kur kufizimi i fushëveprimit, d.m.th. kur pamundësia për të siguruar prova të mjaftueshme të përshtatshme të auditimit, është i natyrës materiale dhe pervazive.

Paragrafët e Theksimit të Çështjes dhe paragrafët e Çështjeve të Tjera në raportin e auditorit

Nëse auditori e konsideron të nevojshme të tërheqë vëmendjen e përdoruesve në një çështje të paraqitur ose shpalosur në pasqyrat financiare, e cila është sa e rëndësishme aq edhe thelbësore që ata të kuptojnë pasqyrat financiare, por ka dëshmi të mjaftueshme e të përshtatshme se çështja nuk përmban keq-deklarime materiale në pasqyrat financiare, auditori duhet të përfshijë paragrafin e Theksimit të çështjes në raportin e tij. Paragrafi për Theksimin e Çështjes duhet t'i referohet vetëm informacionit të paraqitur ose shpalosur në pasqyrat financiare.

Paragrafi i theksimit të çështjes duhet:

- të përfshihet menjëherë pas opinionit;
- të ketë titullin 'theksim i çështjes' ose ndonjë titull tjetër të përshtatshëm;
- të përmbajë një referencë të qartë ndaj çështjes që theksohet dhe të tregojë se në ç'pjesë të pasqyrave financiare mund të gjenden shpalosjet relevante që e përshkruajnë plotësisht çështjen; dhe
- të tregojë se opinioni i auditimit nuk është modifikuar për sa i përket çështjes të theksuar.

Nëse auditori e konsideron të nevojshme të komunikojë një çështje, përveç atyre që janë paraqitur ose shpalosur në pasqyrat financiare, e cila, në gjykimin e auditorit, është e rëndësishme për përdoruesit në mënyrë që të kuptojnë auditimin, përgjegjësitë e auditorit apo raportin e auditimit, dhe me kusht që kjo nuk është e ndaluar me ligj ose rregullore, duhet të përpilohet një paragraf me titullin "Çështje të tjetra", apo ndonjë titull tjetër të përshtatshëm. Ky paragraf duhet të paraqitet menjëherë pas opinionit dhe pas çdo paragrafi të Theksimit të çështjes.

Shënimet fundore

[1] Pajtueshmëria me autoritetet – pajtueshmëria me të gjitha ligjet, rregullat, rregulloret, standardet dhe praktikat e mira relevante në sektorin publik

[2] Raportet tjera janë kërkesë e nenit 8 të së Rregullores 01/2017 për Raportim Vjetor Financiar

[3] Kolektivisht të referuara si pajtueshmëri me autoritetet

[5] Buxheti Final – buxheti i aprovuar nga Kuvendi i përshtatur më pas nga Ministria e Financave

[6] Pasqyrat financiare në sektorin publik përfshijnë po ashtu edhe pasqyrën(at) e ekzekutimit të buxhetit

[7] Pajtueshmëria me autoritetet: pajtueshmëria me ligjet, rregulloret, standardet, apo praktikat e mira.